

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURUMLARI

"AB neden bu kadar karmaşık?" video linki için tıklayınız.

Avrupa Birliği

Hümet ve Devlet Başkanları Konseyi (Zirve)

Avrupa Komisyonu

Avrupa Konseyi

Avrupa Parlamentosu

Avrupa Sayıştayı

Avrupa Toplulukları Adalet Divanı

Avrupa Merkez Bankası

**Bölgeler
Komitesi**

**Ekonomik ve Sosyal
Komite**

**Avrupa
Yatırım Bankası**

Ajanslar

BİRLİĞİN BÜYÜK DÖRTLÜSÜ

Avrupa Hükümet ve Devlet Başkanları Zirvesi

Avrupa Komisyonu

Avrupa Konseyi

Avrupa Parlamentosu

Avrupa Birliği

Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi

(Zirve)

"AB liderler zirvesi İngiltere'nin ayrılık tartışmasıyla başlıyor." video link için tıklayınız.

"AB liderlerinin gündeminde genişleme ve Ukrayna var" video linki için tıklayınız.

Avrupa Birliği Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi (Zirve)

AB Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi'nin Yapısı

- Marie de Gaulle'nin girişimiyle çok taraflı zirvelerin toplanmaya başlaması, 1962
- Zirve'nin toplantılarının periyodik hale gelmesi ve Dışişleri Bakanları'nın dahil olması, 1974 Paris Zirvesi
- Zirve'nin kurucu metinlerde yer almaya başlaması, 1986 Avrupa Tek Senedi
- Komisyon Başkanı'nın Zirve üyeleri arasında yer alması, 1992 Maastrich Antlaşması
- Lizbon Antlaşması ile yapılan değişiklikler.

Avrupa Birliği Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi (Zirve)

AB Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi'nin Yapısı

- Üye ülkelerin hükümet ve devlet başkanlarından, kendi başkanından ve Komisyon Başkanı'ndan oluşur.
- Zirve toplantılarında, hükümetlerin Dış İşleri Başkanları da Devlet Başkanlarına eşlik eder.
- AB Dış İşleri ve Güvenlik Politikaları Yüksek Temsilcisi, oy hakkı olmadan, kendi alanındaki çalışmalarda Zirve'ye katılır. Yüksek Temsilci, aynı zamanda Komisyon Başkan Yardımcısı olan bir Komisyon üyesidir.
- Zirve Başkanı, nitelikli çoğunluk ile bir kez yenilenebilir olmak üzere, 2.5 yıl görev süresiyle bir başkan seçilir.
- Gündem gereğince, Devlet Başkanları yanlarında gündemle ilgili bir bakanla katılım sağlayabilir. Yine gündem gerektirdiğinde, bir Komisyon üyesi de Komisyon Başkanı'nın talebi üzerine Zirve'ye Komisyon Başkanı'nın yanında katılabilir.
- Zirve, Başkan'ın girişimiyle her 6 ayda iki defa toplanır.
- Gerekli gördüğü durumlarda Zirve Başkan'ı Zirve'yi acil gündemle toplantıya çağırabilir.
- Antlaşmalar'da aksi öngörülmedikçe, Zirve, oybirliği ile karar alır.
- Üyeler, kendi ülkelerindeki hükümet ya da komisyon başkanlığı değişikliğine göre değişikliğe uğrar.

Avrupa Birliği Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi (Zirve)

AB Hükümet ve Devlet Başkanları Konseyi'nin Yetkileri

- Kalkınma için itici güç yaratır ve genel siyasi yönelimleri ve öncelikleri belirler. Yasam yetkisi yoktur.
- Birliğe üye devletlerin temel ilkeleri ihlalinin tespit etmesi halinde, Konsey'e bildirir ve Konsey ilgili ülkenin üyeliğini askıya alabilir. (ABA 7)
- Birliğe üye olmak isteyen ülkelere kriter getirme yetkisi vardır. (ABA 49)
- Kurucu Antlaşmalar ile ilgili reform sürecini başlatma yetkisi vardır. (ABA 48)
- Yasa yapımında, bakanlar komisyonuna, temel prensipleri belirten çerçeve program hazırlar.
- Konsey'in karar alma usullerini belirleyebilir. (ABA 48/7)
- Parlamento'nun girişimi ve onayı üzerine, Parlamento'nun sahip olacağı sandalye sayısı, Zirve tarafından oy birliği ile belirlenir.
- Zirve, nitelikli çoğunlukla karar usulünü kullanarak, AB Komisyon Başkanlığı için, AB Parlamentosu tarafından seçilmek üzere aday gösterebilir.
- Konsey tarafından AB Komisyonu üyesi olarak atanması öngörülen üyelerin atamasını yapar.
- Avrupa Merkez Bankası Yönetim Kurulu Üyelerini atar. (ABİDA 283)
- Birliğin Ortak Dış İşleri ve Güvelik Politika alanlarında hedef ve stratejisini belirler. (ABA 22 ve 26)
- Dış politika konularında, AB'yi temsilen, gerekli gördüğu hallerde, gerekli gördüğu ülkelere yaptırı kararı alabilir. (Örneğin, G.Afrika'daki Zimbavne Mugabe rejimlerine karşı 1990 ve 20004 yılları arasında aldığı ticari yaptırım kararları)

Avrupa Birliği Parlamentosu

"Avrupa Parlamentosu seçim sistemi nasıl işliyor?" video linki için tıklayınız.

"Avrupa Parlamentosu seğimleri: Ülke ÷lke seçim sonuçları" video linki için tıklayınız.

Parlamentum Europaeum

Avrupa Birliği Parlamentosu

AB Parlamentosu'nun Tarihsel Gelişimi

- AKÇT, AAET ve AET Anlaşmalarında istişare amaçlı "*Genel Kurul*"
- "*Avrupa Parlamentosu*" isimlendirmesi kararı, 1962
- Üyelerin doğrudan seçim yoluyla belirlenmesi, 1979
- "*Parlamento*" isminin resmîyet kazanması; iş birliği ve ortak karar usulü'ne geçilmesi, 1986 Avrupa Tek Senedi
- Yetkilerin genişletilmesi ve pekiştirilmesi, Amsterdam-Nice-Lizbon Antlaşmaları
- Ortak karar usulünün kabul edilmesi, 1992 Maastrich Antlaşması

Avrupa Birliği Parlamentosu

AB Parlamentosu'nun Yapısı

- Parlamento, Birlik vatandaşlarının temsilcilerinden oluşur. (ABA 14/3 ve Lizbon 9A/2)
- Temsilciler, serbest ve gizli oy ile 5 yıllığına Birlik vatandaşları tarafından seçilirler.
- Parlamento'daki temsilci sayısı, 750 üye ve 1 Başkan nicelğini geçemez.
- Parlamento'da, Avrupa Birliği üyesi hiçbir ülke, 96'dan fazla sandalyeye sahip olamaz.
- Vatandaşların temsili, üye Devlet başına en az 6 temsilci barajı olan, **azalan orantılı temsil** ile gerçekleştirilir.
- Parlamento, Başkanını ve memurlarını, kendi üyeleri arasından seçer.
- Zirve, Lizbon Antlaşması'nın ilk paragrafındaki ilkeler doğrultusunda, oybirliği ve Parlamento'nun girişimi ve onayı üzerine, Parlamento'nun yapısında değişiklik yapabilir.
- Parlamenterler, ulusal siyasi partilerin temsilcileri olarak seçilirler ve parlamentoda, çeşitli siyasi parti grupları altında toplanırlar.

Avrupa Birliği Parlamentosu

AB Parlamentosu'nun Yetkileri

- Konsey ile ortaklaşa, yasama ve bütçe faaliyetlerini yürütür.
- Siyasi denetim ve danışma işlevlerini yerine getirir.
- Avrupa Komisyonu Başkanı'nı seçer.
- Yasama sürecinde sahip olduğu yetkiler, politika alanlarına bağlı olarak farklılık gösteren usullere göre değişmektedir. Söz konusu usuller, **danışma usulü** ve **olağan yasama usulü**dür.
- Antlaşmaların uygulanması için, kurumların birilikte hareket etmesi gerektiğine inandığı alanlarda gördüğu sorunlarla ilgili olarak, Komisyon'dan, bu sorunlarla ilgili öneriler sunmasını istemek hakkına sahiptir. Ancak bu talebin Komisyon açısından bağlayıcılığı yoktur.
- Sözlü ve ya yazılı önergeler yoluyla, Avrupa Komisyonu üzerinde siyasi denetim yapma yetkisi vardır. (ABİDA 230/2)
- Gensoru yoluyla Komisyon üyelerini toplu olarak azletme yetkisi vardır. (ABİDA 234)
- Birlik hukukunun uygulanmasında ihlal veya kötü idare iddialarını incelemek üzere geçici bir soruşturma komisyonu kurabilir. (ABİDA 226)
- Kurumların işleyişi ile ilgili, AB üyesi ülke vatandaşlarından gelen şikayetleri kabul etmekle görevli bir Ombudsman atama yetkisine sahiptir. (ABİDA 228)
- Birlik bütçesini kabul edilmesinde Konsey ile **özel yasama usulü** üzerinden yetki paylaşımı yapar. (ABİDA 314)

Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi (Konsey)

"European Council, Council of Europe: same thing?" video linki için tıklayınız.

Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi

AB Bakanlar Konseyi'nin Tarihsel Gelişimi

- 1965 yılında imzalanan ve 1967'de yürürlüğe giren Füzyon Antlaşması'yla, AKÇT, AET ve EURATOM'un yürütme kurumları birleştirilerek, bu üç topluluk için tek bir Komisyon ve tek bir Konsey kurulmuştur. Bakanlar Konseyi, bu Antlaşma'yla kurulan "Konsey"dir.
- 1992 Maastrich Antlaşması'yla Konsey, Avrupa Bakanlar Konsey'ine dönüştürülmüştür. Ayrıca yine bu Antlaşma ile Konsey'in Avrupa Parlamentosu'yla ortak karar alma usulü resmen kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi

AB Bakanlar Konseyi'nin Yapısı

- Her üye devletten, kendi hükümetleri adına taahhütte bulunabilen ve oy kullanabilen, bakanlık düzeyinde birer temsilciden oluşur. (ABA 16, Lizbon 9C/2)
- Konsey, Başkan'ı tarafından resen, veya üyelerinden birinin yada Komisyon'un talebi üzerinde toplanır. Antlaşmalar'da aksi öngörülmedikçe, nitelikli çoğunlukla karar alır.
- Nitelikli çoğunluk, Konsey üyelerinin en az % 55'ini, üye ülkelerden en az 15'ini ve Birlik nüfusunun en az % 65'ini kapsayan çoğunluk olarak tanımlanır. Engelleyici azınlık, en az 4 üye devletten oluşur. (Lizbon 9C/4)
- Konseye 6 ayda bir başka bir ülke liderlik yapar.
- Konsey toplantıları, yasama çalışmaları ve yasama dışı çalışmalar için yapılan toplantılar olarak ikiye ayrılır. Yasama çalışmaları için yapılan toplantılar, kamuya açık olarak toplanır.
- Konsey'e, toplantı konusuyla ilgili olan, farklı bakanlar katılır. Bir ülkenin temsilcisi, tek bir bakandan oluşmaz. Konsey, 10 farklı başlıkta toplanır. (ABİA 201b)
- Üye Devletler'in büyükelçilerinden oluşan ve merkezi Brüksel'de bulunan Daimi Temsilciler Komitesi, Konsey'in çalışmalarını hazırlamak ve Konsey'in kendisine verdiği görevleri yerine getirmekten sorumludur. - COREPER (ABİA 240)

Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi

AB Bakanlar Konseyi'nin Yetkileri

- Avrupa Parlamentosu ile ortak olarak yasama ve bütçe işlevlerini icra eder. Antlaşmalarda belirtildiği üzere, siyasa-yapımı ve eşgüdüm işlevlerini yürütür.
- Konsey, basit çoğunlukla hareket ederek, Komisyon'dan, ortak hedefler doğrultusunda bütün incelemeleri yapmasını ve kedisine, uygun öneriler sunmasını isteyebilir. Komisyon bir öneri sunmazsa gerekçesini bildirir. Komisyon'a danıştıktan sonra, Antlaşmalar'da öngörülen komitelere ilişkin kuralları belirler.
- Parlamento ile birlikte uzmanlık mahkemelerinin kurulmasına karar verir. (ABİDA 257)
- Ortak Dışışleri ve Güvenlik Politikası ve kısmen de Adalet ve İçişleri Politikası gibi alanlarda, Zirve'nin belirlediği ve bu aşamada bağlayıcı olayan esaslar, Konsey tarafından nitelikli çoğunlukla bağlayıcı bir karara dönüştürölür ve Konsey tarafından tek başına yürürlüğe konur.
- Ortak Dışışleri ve Güvenlik Politikası ile ilgili olarak Konsey tarafından alınan pek çok kararın hazırlığı, Politika ve Güvenlik Komitesi tarafından gerçekleştirilir.
- Zirve'nin belirlediği bazı konulardaki esasları nitelikli çoğunlukla oylayarak yürürlüğe sokar.
- Üye Devletlerin genel ekonomi politikalarını koordine etme yetkisi vardır. (ABİDA 241)

A v r u p a B i r l i ğ i

K o m i s y o n u

"Türkiye, Artık Avrupa'da Değil!" video linki için tıklayınız.

"AB Komisyonu Başkanı Leyen'den Putin Çıkışı! " video linki için tıklayınız.

Avrupa Birliği Komisyonu

AB Komisyonu'nun Yapısı

- 27 üye ülkenin 2/3'ü kadar (18 tane) AB vatandaşı ve devletlerinden bağımsız komiserden oluşmaktadır.
- Komiserlerin uyrukları önemli değildir. Doğrudan Birlik adına faaliyet yürütürler.
- Komiserler, üye ülkelerin coğrafi ölçeklerine ve nüfuslarına göre, Zirve tarafından kurulan eşit rotasyon sistemi temelinde, 5 yıllığına, Parlamento'da onaylandıktan sonra, Zirve tarafından atanırlar.
- Komisyon, Parlamento'ya karşı sorumludur. Parlamento, ABİDA 201 uyarınca bütün Komisyon'a karşı gensoru oylayabilir. Gensorunun geçmesi halinde, bütün Komisyon istifa eder.
- Komisyon, Parlamento'ya karşı sorumludur. Parlamento, ABİDA 201 uyarınca bütün Komisyon'a karşı gensoru oylayabilir. Gensorunun geçmesi halinde, bütün Komisyon istifa eder.
- Zirve, AB Parlamentosu seçimlerini göz önünde bulundurarak nitelikli çoğunluk ile Komisyon Başkanlığı için bir aday önerir. Parlamento bu adayı oy çoğunluğu ile belirler. Çoğunluk sağlanamazsa, Zirve, bir ay içerisinde aynı yöntemle bir aday daha belirler ve Parlamento'ya sunar.
- Konsey, seçilmiş Başkan ile mutabakat içinde, atanması önerilecek diğer Komisyon üyelerinin listesini kabul eder. Komisyon, Parlamento onayı temelinde, Konsey tarafından nitelikli çoğunlukla atanır.
- Komisyon Başkanı, bir üyeyi ya da yüksek temsilciyi belirli şartların oluşmasıyla istifaya zorlayabilir ya da görevden alabilir.
- Zirve, Komisyon Başkanı ile anlaşarak, nitelikli çoğunluk ile Dış İşleri ve Güvenlik Politikası Birlik Yüksek Temsilcisi'ni atar. Zirve, bu kişinin görevine aynı usulle son verebilir.
- Yüksek Temsilci, Komisyon Başkan Yardımcıları'ndan biridir. Konsey tarafından yönlendirilen ortak dış ve güvenlik politikasını, öneriler ve katkılarda bulunarak yürütür. Dışişleri Konseyi'ne başkanlık eder. Birliği diğer dış faaliyetlerinin eşgüdümünden sorumludur.

Avrupa Birliği Komisyonu

AB Komisyonu'nun Görevleri

- Komisyon, Birlik içerisinde yasama faaliyetini başlatan tek kurumdur.
- İstisnai bazı durumlarda doğrudan ya da dolaylı olarak kanun koyma yetkisi de vardır.
- Yönergeler ve tüzükler çıkarabilir.
- Antlaşmalar ve bunlara uygun olarak kurumlar tarafından belirlenen önlemlerin uygulanmasını sağlar.
- Birlik hukukunun uygulanmasını Avrupa Birliği Adalet Divanı denetiminde idare eder. Antlaşmaların uygulanmasını sağlamak ve denetlemekle yükümlüdür ve ihlal durumunda ceza verebilir ya da Adalet Divanı'na çıkarabilir.
- AB Taslak Bütçesi'ni, Parlamento ve Konsey'e sunulmak üzere hazırlar, bütçeyi uygular ve hesapları çıkartır.
- Topluğuun yapısal fonlarını idare eder.
- Eşgüdüm, yönetim ve idare işlemlerini, Antlaşmalar doğrultusunda gerçekleştirir.
- Kurumlararası anlaşmaları gerçekleştirmek için, yıllık ve çok yıllık programlar yapar.
- Ortak dış güvenlik politikası ve Antlaşmalar'da aksi düzenlenen durumlar hariç, Birliğin dış temsilini sağlar.
- Komisyon'un 25.000'e yakın alışanı, **Genel Müdürlük** olarak isimlendirilen ve Komiser'lere bağlı çalışan 40 ayrı departmanda görev yapmaktadır. Her Komiser, en az bir departmanın sorumluluğunu almak zorundadır. Bu sorumluluk, Başkan ve Komiser'ler arasında iştişare ile teslim edilir.